

NÚM. 05/ RECLINATORI

Pràctica religiosa / Consciència de classe / Mestressa

Nom de l'objecte:	Reclinatori
Autoria:	-
Lloc de procedència:	Casa Museu Duran i Sanpere. Capella
Lloc de construcció:	Catalunya
Data:	Primer quart del segle XX
Estil:	-
Mides:	83,4 × 39,5 × 35 cm
Material:	Fusta d'alba i pi. Boga
Tècnica:	Tornejat. Vogit. Embogat
Sistema de construcció:	Muntants i travessers emmetxats. Trenada la boga al bastidor
Inscripcions i marques:	E.S.D. al travesser superior del respatllet (faria referència a Elisa Sanpere de Duran).
Núm. d'inventari:	312

RELLEGINT LA CASA EN CLAU DE GÈNERE

Descripció i estudi

Recolzador de genolls lleugerament trapezoidal trenat amb boga sobre unes potes marcadament baixes unides entre si per xambrana correguda. La del davant és tornejada amb anelles al centre, les del costat en tornejat llis i la del darrere desbastada. Les potes del darrere es prolonguen per configurar-ne els muntants tornejats que donen suport al

recolzador de braços vogit en forma de ronyó. Per sota, dos travessers plans vogits uneixen els muntants a mitja alçada. La boga del recolzador de genolls forma un trenat similar al que duïen els seients de les cadires fetes en boga de la mateixa època. En aquest cas, un entrenyellat similar al que trobem als seients de les cadires de la cuina.

Lectura en clau de gènere

Els objectes de certes parts de la llar són testimoni de l'habitatge com a espai de relacions socials -quadres, bibelots, escultures- que ens evoquen unes senyores i uns senyors que rebien visites, celebraven amb els seus parents, amics i coneguts del mateix grup social tot tipus de festes familiars i socials, així com esdeveniments destacats.

Moltes de les celebracions tenien un caràcter religiós, tenint en compte el paper fonamental que tenia a la societat. Si és un privilegi papal tenir capella a l'interior domèstic, aquest espai sagrat era ben dissenyat i cuidat per tal de convertir-lo en entorn personalitzat. La senyora de la casa era la responsable de la decoració, que, a mesura que s'entra en el segle XX, va perdent en solemnitat per agafar un to més alegre, viscut i "femení".

En el cas de la casa Duran, diferents elements de la capella posen en valor la família tradicional, ideal i harmònica. Els retrats angelicals dels nens a les pintures de Béjar, els records

i estampes de les comunions i d'altres celebracions o la presència dels sants patrons protectors ens apropen a una religió viscuda en una capella humana i familiar.

El rastre de la pràctica religiosa íntima es descobreix en altres objectes com ara els rosaris, medalles o llibres; objectes de protecció que poden acumular una important carrega emotiva i espiritual; i que, conseqüentment, solen ser d'ús personal. L'augment del consum en el segle XIX amplià el nombre d'aquests objectes i els proposà com a presents.

Les inicials gravades que descobrim en els travessers dels reclinatoris deixen al descobert aquesta lectura íntima i personal dels objectes utilitzats en la pregària, que sovint queda en secret. A més, les inicials dels mobles ens recorden -com recordaven en el seu moment- que en una societat normalitzada i jerarquitzada queda fixat el lloc que ocupa cada persona, fins i tot, en la pregària.